

ХІМІЧНА ЗБРОЯ

ОСНОВНІ НЕБЕЗПЕКИ ТА ПРАВИЛА ПОВЕДІНКИ

ВИЗНАЧЕННЯ

Хімічна зброя – це зброя масового ураження, дія якої ґрунтується на токсичних властивостях деяких хімічних речовин. Отруйні речовини, які складають основу хімічної зброї, здатні уражати людей і тварин на великих площах, проникати в споруди, заражати місцевість і водойми.

Проникаючи через органи дихання, шкірний покрив або шлунково-кишковий тракт, отруйні речовини уражають організм людини.

ЗАСТОСУВАННЯ

Найчастіше хімічна зброя застосовується у рідинно-краплинному стані у вигляді газу, пару, туману або аерозолі.

Засобами доставки отруйних речовин можуть бути ракети, авіабомби, артилерійські снаряди і міни, хімічні фугаси, а також виливні авіаційні прилади.

ЯК РОЗПІЗНАТИ?

Глухі вибухи без видимих руйнувань, незвичні уламки металу, поява крапель, димів та туманів невідомого походження, низькі хмари

Несподівана масова загибель птахів та тварин, відсутність комах, можливі масові людські жертви, наявна чітка картина ураження

Різкі різновиражені симптоми отруєння

НЕРВОВО-ПАРАЛІТИЧНОЇ ДІЇ

GB GD GF GE GP VX VG

Отруйні речовини, які порушують функціонування нервової системи та спричиняють судом, які переходять в параліч

(зарин, зоман, табун, циклозарин, етил-зарин, амітон, новичок, VX)

ФІЗИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ

Ці речовини безбарвні та, зазвичай, не мають запаху.

ШЛЯХИ ВПЛИВУ НА ОРГАНІЗМ

Дихальні шляхи (органи дихання), слизова (очі), шкіра (в меншій мірі).

ОЗНАКИ ТА СИМПТОМИ

- судоми, посмикування м'язів, звужені зіниці;
- ускладнене дихання, тимчасова зупинка дихання;
- відчуття перевтоми, втрата свідомості;
- нудота, блювота;
- виділення з органів дихання, нежить, потовиділення.

ЗОНА НЕБЕЗПЕКИ

Може охоплювати до 11 км від епіцентру забруднення, в залежності від кількості речовини, погодних умов, типу рельєфу та забудови у зоні ураження.

СТІЙКІСТЬ

Від кількох годин влітку до кількох діб зимою.

ЗАГАЛЬНО-ОТРУЙНОЇ ДІЇ

AC CK SA

Швидкодіючі отруйні речовини, які призводять до загибелі в результаті зупинки дихання

(синильна кислота, хлорціан, миш'яковистий водень)

ФІЗИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ

Безбарвні, прозорі, дуже леткі рідини або гази, які мають своєрідний п'яний запах (схожий на гіркий мигдаль). Добре змішуються з водою.

ШЛЯХИ ВПЛИВУ НА ОРГАНІЗМ

Дихальні шляхи (органи дихання), слизова (очі).

ОЗНАКИ ТА СИМПТОМИ

- судоми, сильно ускладнене дихання;
- запаморочення, головний біль;
- збільшена частота серцевих скорочень, прискорене дихання;
- нудота, блювота.

ЗОНА НЕБЕЗПЕКИ

Може охоплювати від 3 до 14 км від епіцентру забруднення, в залежності від кількості речовини, погодних умов, типу рельєфу та забудови у зоні ураження.

ВИДИ РЕЧОВИН

ЗАДУШЛИВОЇ ДІЇ

CG DP CX

Отруйні речовини, які перш за все вражають дихальну систему та спричиняють токсичний набряк легень (фосген, дифосген, фосгеноксим)

ФІЗИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ

Ці речовини зазвичай поширюються у вигляді безбарвного газу.

ЗОНА НЕБЕЗПЕКИ

Може охоплювати до 12 км від епіцентру забруднення, в залежності від кількості речовини, погодних умов, типу рельєфу та забудови у зоні ураження.

СТІЙКІСТЬ

Від 30 хв влітку до 2 годин зимою.

ШЛЯХИ ВПЛИВУ НА ОРГАНІЗМ

Дихальні шляхи (органи дихання), слизова (очі).

ОЗНАКИ ТА СИМПТОМИ

- помутніння зору, слюзотеча;
- стискання у грудях, задуха, кашель, набряк легень;
- нудота.

Ознаки отруєння можуть проявитися через кілька годин. У разі вдихання речовини з високою концентрацією отрути набряки не спостерігаються, уражений швидко помирає від задихки і паралічу дихального центру.

ШКІРНО-НАРИВНОЇ ДІЇ

HD L

Речовини, які безпосереднім контактом зі шкірою спричиняють запалення шкіряних покривів (нариви), вражають очі та органи дихання, а також мають інші ефекти (іприт, люїзит)

ФІЗИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ

Чистий іприт є безбарвною маслянистою рідиною зі слабким запахом кастрокки. Технічно оброблена речовина вже має колір від жовтого до темно-коричневого і характеризується різким запахом (схожим на часник або гірчицю).

ОЗНАКИ ТА СИМПТОМИ

- почервоніння шкіри, свербіння, нариви, які можуть з'явитися пізніше;
- судоми, ускладнене дихання, захриплість, дихальна недостатність;
- відчуття перевтоми, підвищена температура, млявість;
- нудота, блювота.

Зазвичай, симптоми отруєння можуть проявитися із затримкою у дві години, але за спекотної погоди і вологості шкіри вони з'являються одразу.

ШЛЯХИ ВПЛИВУ

Шкіра, дихальні шляхи (органи дихання), слизова (очі).

ЗОНА НЕБЕЗПЕКИ

Може охоплювати до 1 км від епіцентру забруднення, в залежності від кількості речовини, погодних умов, типу рельєфу та забудови у зоні ураження.

СТІЙКІСТЬ

Від 14 днів влітку до 1 місяця зимою.

ПОДРАЗНЮВАЛЬНОЇ ДІЇ

CN CS CR DM

Отруйні речовини, які вибірково діють на нервові закінчення слизових оболонок дихальних шляхів, кон'юнктиви очей і викликають подразнення, відчуття печіння і болю (хлорацетофенон, Сі-Ес, Сі-Ар, адамсит)

ФІЗИЧНІ ВЛАСТИВОСТІ

Прозорі, білі або світло-жовті речовини, у тому числі у твердій, кристалічній формі. Поширюються у вигляді порошоків та аерозолів.

ШЛЯХИ ВПЛИВУ НА ОРГАНІЗМ

Дихальні шляхи (органи дихання), слизова (очі), шкіра (в меншій мірі).

ОЗНАКИ ТА СИМПТОМИ

- печіння і біль в очах, слюзотеча;
- печіння і біль у грудях;
- нежить, чхання;
- кашель, параліч органів дихання;
- блювота.

ЗОНА НЕБЕЗПЕКИ

Може охоплювати до 500 метрів, в залежності від кількості речовини, погодних умов, типу рельєфу та забудови у зоні ураження.

СТІЙКІСТЬ

Від 2 до 4 годин.

При застосуванні у невеликих концентраціях не призводять до летальних наслідків. Після виходу із забрудненої зони симптоми поступово зникають протягом 1-3 годин.

✓ **Не панікувати!** Спробувати визначити в який доступний вам спосіб можна знизити рівень впливу небезпечної речовини: час/відстань/засоби захисту/укриття

✓ По можливості **використати засоби індивідуального захисту**: фільтрувальний протигаз, захисний хімічний костюм. За необхідності виходу із зони забруднення та за відсутності спеціального захисного хімічного костюму – одягнути щільний одяг з довгими рукавами та капюшоном, гумові чоботи або інше щільне та високе взуття, рукавиці та фільтрувальний протигаз відповідного класу захисту

✓ Якщо Ви знаходитесь **у приміщенні** на момент виникнення небезпеки: щільно закрити всі вікна та двері, герметизувати їх клейкою стрічкою, вимкнути вентиляцію та кондиціонер, вимкнути електроприлади та газ. За допомогою засобів масової інформації (радіо, телебачення, інтернет, номери 101, 102, 103, 112) отримати інструкції щодо подальших дій. Не покидати укриття без достовірної інформації про напрямок руху в безпечну зону

БАЗОВІ ЗАХОДИ БЕЗПЕКИ

✓ Якщо Ви знаходитесь **на відкритій місцевості** на момент виникнення небезпеки: при можливості щільно застігнути одяг, вдягнути капюшон, прикрити ніс та рот; завжди рухатися у напрямку протилежному напрямку вітру, або перпендикулярно ньому; шукати максимально герметичне укриття на підвищенні, або швидко рухатися у визначену безпечну зону

✓ Якщо Ви знаходитесь **у автомобілі** на момент виникнення небезпеки: щільно зачинити усі вікна та вимкнути систему кондиціонування; рухатися перпендикулярно або проти напрямку вітру, віддаляючись від місця аварії. Після виходу з автомобіля не торкатися його зовнішніх поверхонь

✓ Під час евакуації **уникати зайвого контакту** із поверхнями на відкритій місцевості, а також рідинами, краплями, будь-яким не типовим забрудненням, димом, паром тощо

✓ Звернутися в **заклади охорони здоров'я** за обстеженням та наданням кваліфікованої медичної допомоги

ПРИ ЕКСТРЕНИХ СИТУАЦІЯХ

ТЕЛЕФОНУЙТЕ ЗА НОМЕРОМ 101

ОБСЕ